

Mikko Iittala

Viite: Metsänkayttöilmoitus 1-2025-75699 (ilmoitusviite MFIU20250630d482f01d-1bb9-4336-99ddcc3MKI)

Asia: Kiinteät muinaisjäännökset metsänkayttöalueella, 576-402-10-9 Kauttiala, Padasjoki

Padasjoella sijaitsevalle Kauttialan kiinteistölle (tunnus 576-402-10-9) on tehty metsänkayttöilmoitus. Metsänkayttösuunnitelman kuvio 6.0 sijaitsee muinaismuistolain (295/1963) suojaaman kiinteän muinaisjäännöksen, rautakautisen asuinpaikan alueella (muinaisjäännösrekisterin kohde *Kauttisjärven lounaisranta*, nro 1000000660). Kohde sijaitsee Monivalojärven ja Kauttisjärven välisellä kannaksella, luoteeseen nousevan rinteiden alapuolella ja kivisen rantatörmän kaakkoispuolella olevalla tasanteella. Asuinpaikka löydettiin vuoden 2002 inventoinnissa, jolloin paikalla havaittiin koekuopissa keramiikkaa, kvartsi-iskoksia ja palanutta luuta sekä selvää kulttuurimaakerrosta (Sepänmaa, Timo 2002. *Padasjoen Auttoisten rantaosayleiskaava-alueen arkeologinen inventointi*. Lahden kaupunginmuseo, s. 9–11.). Muinaisjäännökselle tehtiin viime keväänä metsänkayttöilmoitukseen liittyvä maastokäynti, jolla kohteelle määriteltiin aluerajaus (Kuljukka, Tomi 2024. *Maastotarkastus muinaisjäännöksellä Kauttisjärven lounaisranta*. Lahden museot.). Maastotarkastuksen yhteydessä ympäristössä havaittiin myös kiviröykkiöitä, joita ei kuitenkaan silloin tutkittu tai dokumentoitu sen tarkemmin. Tästä syystä museo teki heinäkuussa 2025 paikalle uuden maastokäynnin, jolla kartoitettiin röykkiöitä kahdelta eri alueelta (Kyllönen, Kimmo 2025. *Kauttisjärven lounaisranta 2 ja 3 – Padasjoki. Tarkkuusinventointi*. Lahden museot.). Tunnetusta asuinpaikasta noin 150 metriä luoteeseen, läheltä kunnanrajaa, dokumentoitiin yhteensä 19 kaskiröykkiöiksi tulkittua kivirakennetta sekä todennäköisesti kaskeamiseen liittyvä noin 13 metriä pitkä kivaita. Kohde vietiin muinaisjäännösrekisteriin kiinteänä muinaisjäännöksenä *Kauttisjärven lounaisranta 2* (nro 1000086667). Toinen uusi kohde, *Kauttisjärven lounaisranta 3* (nro 1000086670), sijaitsee noin 60 metriä rautakautisesta asuinpaikasta lounaaseen ja noin 40 metriä Monivalonjärven rannalla sijaitsevan talon nurkalta koilliseen. Paikalta dokumentoitiin kolme osittain vaurioitunutta kiviröykkiötä, jotka tulkittiin edellisiä nuoremmiksi rakenteiksi. Tästä syystä kohteet vietiin muinaisjäännösrekisteriin muu kulttuuriperintökohde -luokituksella. Molemmat uudet rekisterikohteet sijoittuvat metsänkayttösuunnitelman kuvion 6.0 alueelle.

Pyydettyä lausuntonaan Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo toteaa, että hakkuut on mahdollista toteuttaa metsänkayttöilmoituksessa esitetyillä kuvioilla, mutta rautakautisen asuinpaikan alueella ne on tehtävä maanpintaa rikkomatta (kantojen repiminen maasta, laikutus yms. on kielletty). Myös metsäkoneiden käyttö ja reitit on suunniteltava siten, ettei maanpinta vahingoitu

asuinpaikan alueella – joko hyödyntäen mahdollisia aiempia metsäkoneuria, käyttämällä metsäkoneita suojellun alueen ulkopuolelta käsin tai tarvittaessa tekemällä hakkuut manuaalisin menetelmin. Molemmilla uusilla röykkiökohteilla hakkuut on tehtävä siten, että rakenteet ja niiden välitön lähiympäristö eivät vahingoitu. Röykkiöiden ja kiviaidan yli ei saa ajaa metsäkoneilla edes maan ollessa roudassa tai lumen peittämä. Alueella havaittiin maastokäynnillä vanhoja ajouria, joita on hyvä mahdollisuuksien mukaan hyödyntää nykyisessä metsänkäytössäkin. Muinaisjäännösalueille ei myöskään saa varastoida puutavaraa tai kasata hakkuujätettä ja myöhempi puunkorjuu on tehtävä siten, etteivät maanpinta tai näkyvät rakenteet suojelluilla alueilla vahingoitu.

Muinaisjäännöskohteiden aluerajaukset sekä kivirakenteiden sijainnit on merkitty lausunnon liitteenä olevalle kartalle. Heinäkuun 2025 maastokäynnillä museo merkitsi kohteet myös maastoon punaisella kuitunauhalla. Mukana käynnillä oli maanomistaja, jolle sekä asuinpaikka että röykkiökohteet olivatkin jo entuudestaan tuttuja.

Metsäkeskuksen tieto- ja ohjesivu muinaisjäännöksiin liittyen:

<https://www.metsakeskus.fi/fi/metsan-kaytto-ja-omistus/metsanhoito-ja-hakkuut/muinaismuistot>

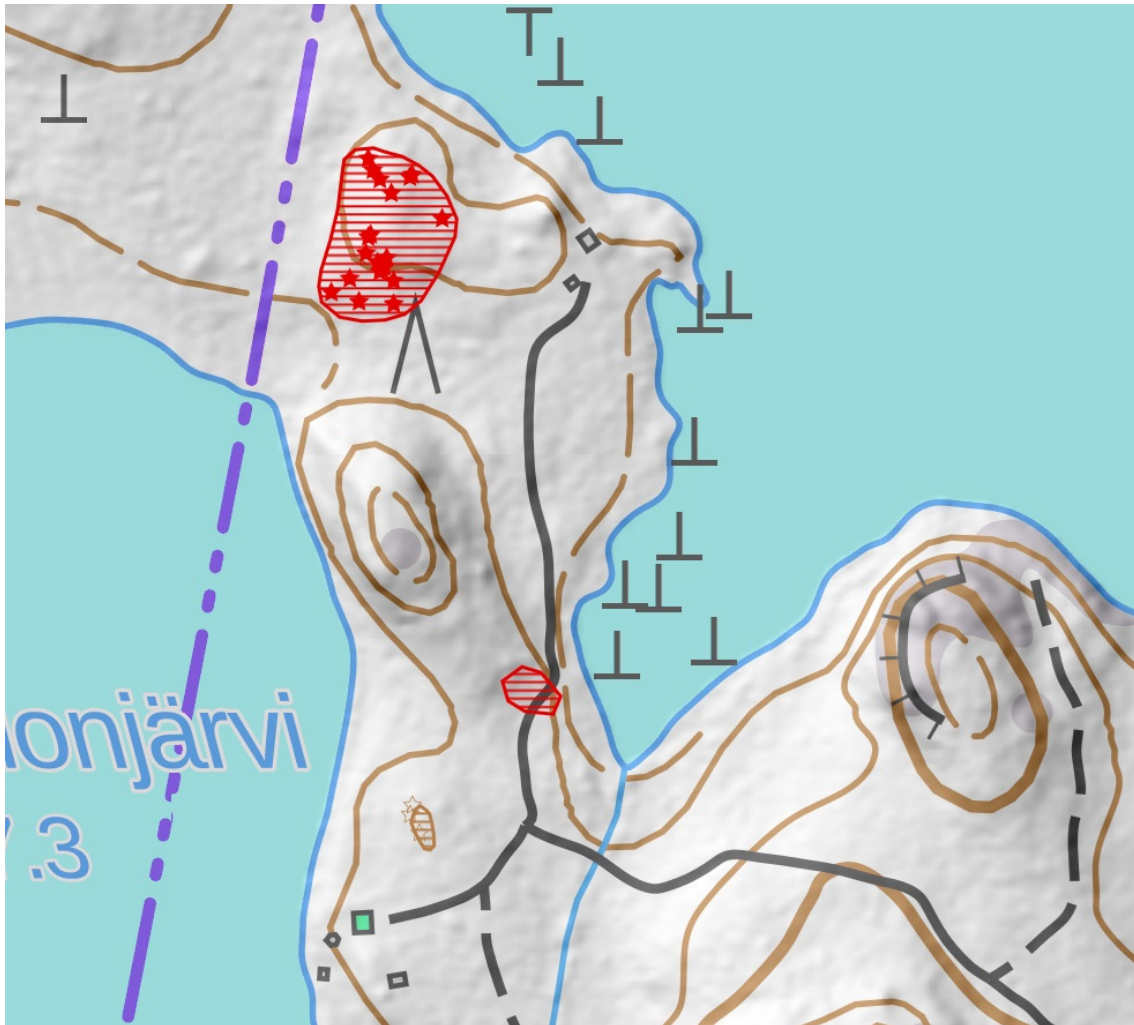
Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

tutkimuspäällikkö	Liisa Koskelainen
arkeologi	Siiri Tuomenoja
arkeologi	Kimmo Kyllönen

Liitteet: Karttaliite

Tiedoksi: Museovirasto

Karttaliite

Ote muinaisjäännösrekisterin kartasta. Rautakautinen asuinpaikka (kiinteä muinaisjäännös *Kauttisjärven lounaisranta*, nro 1000000660) on merkitty kartalle punaisella rasterilla metsätien varrelle. Lisäksi kartalle on merkitty kaksi uutta, heinäkuussa 2025 kartoitettua arkeologista kohdetta. Punaisella rasterilla on kartan yläosassa kaskiröykkiöiden ja niihin liittyvän kiviaidan alue (kiinteä muinaisjäännös *Kauttisjärven lounaisranta 2*, nro 1000086667). Ruskealla rasterilla on kartan alaosassa nuoremmiksi tulkittujen kiviröykkiöiden alue (muu kulttuuriperintökohde *Kauttisjärven lounaisranta 3*, nro 1000086670). Kivirakenteiden sijainnit on merkitty kartalle punaisilla ja ruskeilla tähdillä. Kohteet merkittiin myös maastoon.